

РЕШЕНИЕ

№ 36142

гр. София, 18.09.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в
публично заседание на 14.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **7291** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 172, ал. 5 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП).
Образувано е по жалба с вх. № 20966/17.06.2026 г. на Е. К. С., ЕГН [ЕГН], срещу Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № 26-0248-000064/06.04.2026 г., издадена от временно изпълняващ длъжността началник на Районно управление Б. С. към Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи – В., с която на основание чл. 171, т. 1, б. з), гг) ЗДвП му е приложена принудителна административна мярка – „временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство до решаване на въпроса за отговорността, но за не повече от 6 месеца“.

Жалбоподателят – Е. К. С., оспорва заповедта като незаконосъобразна. В жалбата излага, че е управлявал чужд автомобил в присъствието на неговия собственик, без да знае, че срокът на застраховката „Гражданска отговорност“ е изтекъл и регистрацията на автомобила е служебно прекратена. Твърди, че собственикът е заявил пред полицейския служител, че е забравил да поднови застраховката, с което неволно е подвел жалбоподателя. От тези обстоятелства извежда довод, че не е извършил съзнателно нарушението и не следва да търпи неблагоприятните последици на приложената мярка. В съдебното заседание поддържа жалбата и заявява, че е управлявал чужд автомобил, не е знаел за липсата на застраховка и за прекратената регистрация, а към момента застраховката е заплатена.

Прави искане оспорената заповед да бъде отменена. Не претендира разноски.

Ответникът – временно изпълняващ длъжността началник на Районно управление Б. С. към Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи – В. не изразява становище по

жалбата.

Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав, след като обсъди доводите на жалбоподателя, прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и провери оспорения акт на всички основания по чл. 146 АПК съобразно правомощията си по чл. 168, ал. 1 АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

На 06.04.2026 г., около 13:35 часа, в [населено място], [община], на [улица], жалбоподателят Е. К. С. е управлявал лек автомобил „Форд Ф. С-Мах“ с рег. [рег.номер на МПС], собственост на К. Б. Х.. При извършена полицейска проверка е установено, че регистрацията на автомобила е служебно прекратена по реда на чл. 143, ал. 10 ЗДвП поради липса на валидна застраховка „Гражданска отговорност“.

За констатираното е съставен Акт за установяване на административно нарушение серия ГА № 114122/06.04.2026 г. В акта е описано управление на моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред, и деянието е квалифицирано като нарушение на чл. 140, ал. 1, предл. първо ЗДвП. Иззети са свидетелството за управление на моторно превозно средство № [ЕИК], свидетелството за регистрация на автомобила № [ЕИК] и двете регистрационни табели с [рег.номер на МПС]. Жалбоподателят е подписал акта на 06.04.2026 г., като в него е отразено, че няма възражения, и на същата дата е получил препис.

На 06.04.2026 г. временно изпълняващият длъжността началник на Районно управление Б. С. Д. С. Н. е издал оспорената Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № 26-0248-000064. В нея е възприета фактическата обстановка, отразена в АУАН серия ГА № 114122/06.04.2026 г., а именно, че жалбоподателят е управлявал автомобила с рег. [рег.номер на МПС] при служебно прекратена на 25.11.2025 г. регистрация по чл. 143, ал. 10 ЗДвП вследствие уведомление от Гаранционния фонд за липса на застраховка „Гражданска отговорност“. Посочено е нарушение на чл. 140, ал. 1, предл. първо ЗДвП и на основание чл. 171, т. 1, б. з), гр) ЗДвП е постановено временно отнемане на свидетелството за управление на жалбоподателя до решаване на въпроса за отговорността, но за не повече от шест месеца. По силата на заповедта е отнето СУМПС № [ЕИК]. От справката за нарушител/водач и от разписката към заповедта се установява, че тя е връчена на жалбоподателя на 07.04.2026 г.

От справката за регистрационния статус на автомобила и справката за историята на регистрацията му се установява, че регистрацията на „Форд Ф. С-Мах“ с рег. [рег.номер на МПС] е била служебно прекратена на 25.11.2025 г. в 05:00 часа по реда на чл. 143, ал. 10 ЗДвП вследствие уведомление от Гаранционния фонд за липса на застраховка „Гражданска отговорност“. На 14.04.2026 г. в 10:17 часа е отразено спиране на автомобила от движение, а от 17.04.2026 г. за него е сключена нова застраховка „Гражданска отговорност“ № BG/22/126001339005 със срок до 17.04.2027 г. На 20.04.2026 г. в 14:41 часа регистрацията е служебно възстановена поради постъпило уведомление от Гаранционния фонд за наличието на валидна застраховка.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е допустима. Подадена е от адресата на оспорения индивидуален административен акт, чиито права са непосредствено засегнати, и е насочена срещу акт, подлежащ на съдебен контрол по чл. 172, ал. 5 ЗДвП. Заповедта е връчена на 07.04.2026 г., а жалбата е подадена чрез административния орган на 09.04.2026 г., поради което е спазен 14-дневният срок по чл. 149, ал. 1 АПК.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 172, ал. 1 ЗДвП принудителните административни мерки по чл. 171, т. 1, 2, 2а, 4, т. 5, б. а), т. 6 и 7 се прилагат с мотивирана заповед от ръководителите на службите за контрол по

закона съобразно тяхната компетентност или от оправомощени от тях длъжностни лица. Със Заповед № 8121з-1632/02.12.2021 г. на министъра на вътрешните работи, издадена на основание чл. 165 ЗДвП и чл. 33, т. 9 ЗМВР, областните дирекции на Министерството на вътрешните работи са определени за служби за контрол по ЗДвП в рамките на обслужваната от тях територия. Със Заповед № 3693з-2384/09.09.2025 г. директорът на ОДМВР – В. е оправомощил началниците на районни управления при дирекцията да издават заповеди за прилагане на мерките по чл. 171, т. 1 ЗДвП. Процесната заповед е издадена от Д. С. Н. в качеството му на временно изпълняващ длъжността началник на РУ Б. С., а нарушението е установено на обслужваната от това районно управление територия. Ето защо актът е издаден от материално, персонално и териториално компетентен орган и не е налице основание за отмяната му по чл. 146, т. 1 АПК.

Заповедта е издадена в писмена форма и съдържа индивидуализация на органа и адресата, описание на мястото, времето, управлявания автомобил и установения регистрационен статус, позоваване на съставения АУАН, правното основание и ясно разпоредената мярка. Посочването на чл. 171, т. 1, б. з, гг) ЗДвП, съчетано с фактическото описание на управление на автомобил със служебно прекратена регистрация и с квалификацията по чл. 140, ал. 1, предл. първо ЗДвП, позволява еднозначно да се установи, че органът е приел наличие на нарушението, санкционирано по чл. 175, ал. 3 ЗДвП. Непосочването на номера на санкционната разпоредба с отделно словесно означение не поражда неяснота относно фактическото и правното основание на акта, още повече че АУАН е изрично посочен и съдържанието му е приобщено към мотивите на заповедта чрез препращането към него. Поради това не се установява порок във формата по чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК и чл. 172, ал. 1 ЗДвП.

При издаването на заповедта не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Установените при проверката факти са обективирани в АУАН, съставен и връчен в присъствието на жалбоподателя, който не е направил възражения. Прилагането на мярката не е обусловено от приключване на административнонаказателното или наказателното производство, тъй като законът изрично предвижда действието ѝ до решаване на въпроса за отговорността. Прекратяването на административнонаказателното производство по чл. 33, ал. 2 ЗАНН поради данни за престъпление не разрешава този въпрос, а единствено насочва материалите към компетентните органи за преценка на наказателната отговорност. При липса на окончателен акт в това производство не е настъпило предвиденото в закона прекратително условие. Не се установява и друг процесуален пропуск, който да е ограничил правото на защита или да е могъл да доведе до различен административен акт.

Съгласно чл. 171, т. 1, б. з) ЗДвП за осигуряване безопасността на движението по пътищата и за преустановяване на административните нарушения се прилага принудителна административна мярка „временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство“ на водач, извън случаите по букви „а“ – „ж“, който при управление на моторно превозно средство е извършил нарушение по този закон, за което е предвидено налагане на наказание лишаване от право да се управлява моторно превозно средство – до решаване на въпроса за отговорността му. Съгласно подбуква гг) максималният срок е шест месеца за нарушенията по чл. 175, ал. 2 и ал. 3, чл. 176, ал. 1, чл. 178ж, ал. 2 и чл. 182, ал. 5 ЗДвП.

Разпоредбата на чл. 140, ал. 1, предл. първо ЗДвП допуска по пътищата, отворени за обществено ползване, само моторни превозни средства и ремаркета, които са регистрирани. Съгласно чл. 175, ал. 3 ЗДвП се наказва с лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок от шест месеца и с глоба 500 лв. водач, който управлява моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред или е регистрирано, но е без табели с регистрационен номер. Управлението на автомобил със служебно прекратена по чл. 143, ал. 10 ЗДвП регистрация

осъществява от обективна страна управление на моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред.

По делото е безспорно установено, а и не се оспорва от жалбоподателя, че на 06.04.2026 г. той е управлявал процесния автомобил по път, отворен за обществено ползване. От справките за регистрационния статус и историята на регистрацията се установява, че от 25.11.2025 г. до 20.04.2026 г. регистрацията на автомобила е била служебно прекратена поради липса на валидна застраховка „Гражданска отговорност“. Следователно към 13:35 часа на 06.04.2026 г., както и към момента на издаване на заповедта на същата дата, са били налице обективните материалноправни предпоставки по чл. 171, т. 1, б. з), гг) във връзка с чл. 175, ал. 3 ЗДвП.

Основното възражение на жалбоподателя е, че не е знаел за липсата на застраховка и за служебно прекратената регистрация, тъй като автомобилът е чужда собственост, а собственикът, който е пътувал с него, сам е забравил да поднови застраховката. Изложението е житейски възможно и съдът не разполага с основание да отрече неговата искреност. Липсата на знание обаче не е самостоятелно основание за отмяна на принудителната административна мярка, тъй като се отнася до субективната страна на деянието и до въпроса за вината при реализиране на административнонаказателна или наказателна отговорност.

Принудителните административни мерки по чл. 171 ЗДвП не представляват административни наказания. Те имат превантивен и преустановителен характер и по принцип се прилагат при наличие на посочените в закона обективни предпоставки. Поради това към 06.04.2026 г. знанието на водача за регистрационния статус на автомобила не е било елемент от фактическия състав на мярката. Същевременно именно нейната несакционна правна природа налага действието ѝ да остава обвързано с реална необходимост от предотвратяване или преустановяване на противоправно състояние. Когато тази необходимост впоследствие отпадне, продължаващото ограничение не може да се обосновава единствено с вече извършеното нарушение, без да придобие по същество санкционен характер. Обстоятелството, че жалбоподателят не е собственик на автомобила и според твърденията му не е бил информиран от собственика, не заличава установения при проверката обективен факт, че е управлявал моторно превозно средство със служебно прекратена регистрация. То подкрепя твърдението за липса на съзнателно поведение, насочено към заобикаляне на законовите изисквания, но съдът не основава отмяната на заповедта на субективното отношение на водача.

Съдът обаче е длъжен да съобрази и фактите, настъпили след издаването на административния акт, съгласно чл. 142, ал. 2 АПК. От доказателствата се установява, че на 14.04.2026 г. автомобилът е спрял от движение, от 17.04.2026 г. за него е сключена валидна застраховка „Гражданска отговорност“, а на 20.04.2026 г. регистрацията му е служебно възстановена след уведомление от Гаранционния фонд. Причината за служебното прекратяване е отстранена съответно единадесет и четиринадесет дни след проверката и издаването на заповедта, както и близо пет месеца преди приключване на устните състезания на 14.09.2026 г. След 20.04.2026 г. процесният автомобил отново е бил надлежно регистриран и с валидно задължително застрахователно покритие, поради което установеното на 06.04.2026 г. противоправно състояние вече не е съществувало.

Последващото сключване на застраховката и възстановяването на регистрацията не заличават извършеното на 06.04.2026 г. деяние и не разрешават сами по себе си въпроса за отговорността на жалбоподателя. Този въпрос подлежи на решаване в съответното административнонаказателно или наказателно производство. Настъпилите факти обаче са пряко относими към различната преценка дали продължаващото временно отнемане на СУМПС все още изпълнява превантивна и преустановителна функция. Законът урежда и специални мерки при липса на застраховка

„Гражданска отговорност“ – по чл. 171, т. 1, б. „е“ ЗДвП спрямо водача и по чл. 171, т. 2, б. „в“ ЗДвП спрямо превозното средство, чието действие е обвързано с отстраняването на нарушението. Наличието на различни правни последици налага мярката по чл. 171, т. 1, б. з), г) ЗДвП да се преценява според конкретната ѝ цел, а не като допълнителна санкция за минало поведение.

Към момента на издаване на заповедта са били налице обективните предпоставки за прилагане на мярката. Към момента на съдебния контрол обаче причината за служебното прекратяване на регистрацията е отстранена, регистрацията е възстановена и липсва опасност от продължаване на същото противоправно състояние. При тези данни продължаващото действие на мярката не допринася за осигуряване безопасността на движението или за преустановяване на нарушение. То ограничава правото на жалбоподателя да управлява моторно превозно средство единствено поради вече осъществено на 06.04.2026 г. поведение и така фактически придобива санкционен характер, несъвместим с правната природа на принудителните административни мерки.

Този извод съответства на възприетото в актуалната практика на Върховния административен съд, според която при контрола за законосъобразност на принудителните административни мерки следва да се прецени не само формалното наличие на законовите предпоставки, но и дали при конкретните факти административната принуда продължава да реализира преследваната от закона цел. В този смисъл са Определение № 533/19.01.2026 г. по адм. д. № 12298/2025 г., Определение № 1738/16.02.2026 г. по адм. д. № 1267/2026 г. и Определение № 1661/13.02.2026 г. по адм. д. № 979/2026 г. на ВАС. Съгласно тази практика, когато към момента на съдебния контрол противоправното състояние е преустановено и защитимата от закона цел е постигната, продължаващото действие на административната принуда следва да бъде преценено с оглед принципа на съразмерност и конкретната фактическа ситуация, а не формално и механично. В разглеждания случай близо петмесечното действие на мярката след възстановяване на регистрацията не е необходимо за постигане на законовата цел и нарушава принципа на съразмерност по чл. 6 АПК.

С оглед на изложеното съдът приема, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган, в предвидената от закона форма и при липса на съществени нарушения на административнопроизводствените правила, но в несъответствие с целта на закона и с принципа на съразмерност, поради което следва да бъде отменена.

При този изход на спора и доколкото жалбоподателят не е претендирал разноски, такива не следва да бъдат присъждани.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № 26-0248-000064/06.04.2026 г., издадена от временно изпълняващ длъжността началник на Районно управление Б. С. към Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи – В..

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл. 172, ал. 5, изр. второ ЗДвП.

Препис от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 АПК.

СЪДИЯ:

